

DÉLVIDÉK

(BÁCSKAI NAPLÓ) — POLITIKAI NAPILAP.

— Szerkesztőség és kiadóhivatal: —
Szabadka, IV., Bákócz-p. 20.
Telefonszám 300.

Felolós szerkesztő:
KÓNYA LAJOS

Szerkesztő:
BERKES MÁRK

— Megjelenik mindennap délután. —
Előfizetési díjak: egész évre 60 K,
félévre 30 K, negyedévre 15 K.

A német vagyon sorsa Kinában.

London, febr. 19. A Times egy sanghaji jelentése szerint Kinában a német vagyont és értékeket lefoglalták.

Mekkora lehet a német hajóhad?

A kieli csatorna megnyitása.

Páris, febr. 19. Reuter-jelentés: Biztosra vehető, hogy a végleges békeszerződésnek a német hajóhadra vonatkozó határozatai a következő pontokat fogják tartalmazni:

A helgolandi erődítmények és a kieli csatorna megnyitása az általános forgalom számára.

Németország csak akkor hajóhadat tarthat, amely védelmi célokra elégséges.

Március 5-én kezdődnek az előzetes béke megkötésére irányuló tárgyalások.

Washington, febr. 19. Havas-jelentés: Wilson előreláthatóan február 26-ára hívja össze a kongresszust, hogy a népszövetség tervezetét bemutassa.

Az elnök a „George Washington” hajó fedélzetéről táviratot intézett a kongresszus külügyi bizottságához és ebben a táviratban hangsúlyozza, hogy az a bizottság, mely a népszövetségi tervezet szakaszait megszövegezte, az egész világot képviselte.

Az elnök a kongresszus ülése után valószínűleg azonnal visszatér Európába, mert már március 5-én megkezdődnek az előzetes béke megkötésére irányuló tárgyalások és ezeken ő személyesen akar résztvenni.

Kávéházakban kérje a

„Délvidék”-et.

Nagy vasúti szerencsétlenség Triesztben. Száz olasz katonája halála.

Trieszt, febr. 18. A trieszti Déli-vasút állomáson borzalmas vasúti szerencsétlenség történt, amely méreteiben a herceghalmi vasúti katasztrófához hasonlít.

Nabreszina vasúti állomáson egy befutó tehervonat beleszaladt a sineken veszteglő, árukkal megrakott teherkocsikba. A vagonok nagy lendülettel megindultak és neki mentek hét másik kocsinak, amelyekben olasz katonák voltak. A hét kocsi megindult és a lejtős pályán egyre fokozódó sebességgel haladt Trieszt-felé. Mikor a katonák észbe kaptak, a kocsik már oly sebességgel haladtak, hogy a kocsikból a kiugrást meg sem kísérelhették.

A teljesen sorsukra maradt emberek rémes katasztrófa Trieszt állomásán következett be, ahol a 7 vagon egy veszteglő tehervonatra ütközött. A kocsik pozdorjává törtek és a szerencsétlen katonák közül százan azonnal szörnyet haltak.

A katasztrófa színhelye leírhatatlan képet mutatott, úgyhogy a mentésre siető és a haretér borzalmához szokott katonák közül is többen rosszul lettek. A szerencsétlen sorsú katonákat Triesztben közös sírba temetik.

A keresztényszociálisták győzelme az osztrák választásokon

A most megejtett választásokon a nemzetgyűlés leg-erősebb partja a keresztényszociálistáké. A 162 mandátum az egyes pártok között így oszlik meg: 76 keresztényszociálista, 71 szociáldemokrata, 26 német nemzeti és német szabadélvü, — 1 zsidó nemzeti és egy cseh-szlovák.

Az újonnan választott nemzetgyűlés tehát az összes pártokból alakuló koalíciós kormányt fog magával hozni.

Magyarország pénzügyi kötelezettsége.

Bécs, febr. 18. Német-Ausztria és Magyarország kormánya határozott nyilatkozatot tesznek későbbi időpontban a semleges és az ellenséges államoknak arról az elhatározásukról, hogy a külfölddel szemben fennálló pénzügyi kötelezettségeiknek minden körülmények között és teljes mértékben eleget tesznek.

Wilson juniusra várja a békét

Genf, febr. 18. (A Pesti Hírlap tudósítójának távirata.) Wilsonnak az a szándéka, hogy a Fehérházban részletes kommentárt fűz népszövetségi programjához és egyben ama reményének fog kifejezést adni, hogy junius végére meg lesz a világbéke.

A román területi igények megvizsgálása.

Páris, febr. 18. (Hivatalos), A román területi kérdések tanulmányozására kiküldött bizottság ma délelőtt feltizenegy órakor Tardieu elnöklésével ülést tartott és folytatta a román területi igények megvizsgálását.

A vörös zászló.

Lemondott miatta az osztrák hadügyminiszter.

Bécs, febr. 19. A szociáldemokrata párt a választások sikerének örömeire (tudvalevően 162 mandátumból 71-et kaptak) a bécsi népszerűség katonatanácsával tüntető felvonulást rendezett a parlament előtt.

A tüntetők felvonultak a hadügyminisztérium elé, a melynek oromzatára kitűzték a vörös zászlót.

Mayer hadügyminiszter tiltakozott a vörös zászló kitűzése ellen. A tiltakozásban a minisztert a szociálista államtitkár, Deutsch is támogatta.

A katonatanács elnöke a zászlót nem engedte eltávolítani, mire a miniszter benyújtotta lemondását.

Budapest az antanthoz fordul segítségért.

Türhetetlen az élelmiszerellátás.

Budapest, febr. 19. A városi tanácsban az az indítvány merült fel, hogy Magyarország fővárosa szikratávíró útján hozza Párisnak, Londonnak és Newyorknak tudomására, hogy Budapestnek türhetetlen az élelmiszerellátása és ezért sürgős közbenjárást kér az antant-államoktól.

Az osztrák municiógyárak üzembe helyezése.

Bécs, febr. 19. A minisztertanács elhatározta, hogy a blummaui és a wöllersdorfi municiógyárakat újra üzembe helyezik.

Pétervár és Moszkva válságos helyzete.

London, február 19. A „Reuter” távirati iroda jelenti, hogy a helyzet Pétervárott és Moszkvában sokkal súlyosabb, mint valaha is volt. Éhség forradalom várható.

A francia cukor- gyártás a háboru alatt.

A sokféle élelmiszer hiány közül, melyben a háboru alatt és most, a háboru után is részünk van, kétségkívül a cukor-hiány volt a legsúlyosabban érezhető. A cukor már annyira hozzátartozik életünk fenntartásához, hogy használatáról igen nehéz lemondani.

A cukortermelő országok között Franciaország érezte a háboru alatt leginkább ezt a hiányt, mert ámbár a háboru előtt a nagy cukortermelő országok közé tartozott — a németek betörése ropantul csökkentette ezt a termelést.

Franciaország cukortermelő vidékei ugyanis majdnem mind az északi részen voltak és mindjárt a háboru elején a németek hatalma alá kerültek.

A háboru előtt 1911—13 ban Franciaországnak 213 cukorgyára volt. — A következő években így csökkent ez a szám: 69, 64, 65, 61. Így lett 4 év alatt 213 gyárból 61.

A cukorrépával bevetett terület Franciaországban 1912—1913 ban 230 ezer hektár volt. Ebből a következő években 98, 63, 69, 66 ezer hektár lett, tehát még harmadrésze sem a békebeli állapotnak. A háborusok tehát, mint e számokból látszik, óriási csapást mért a francia cukoriparra.

A finomított cukor termelt mennyisége Franciaországban 1912—13 ban 878 millió kiló volt, a háboru alatt pedig csak 303, 136, 185 és 200 millió kg. Most majd jó időbe kerül, míg a francia cukortermelés újra felveszi a békeidőbeli termelés összegét, — ami annival inkább is fontos, mert a külföldi cukorra nem igen lehet számítani.

Élesztőhiány Szabadkán

(Saját tud.) Szabadka, febr. 20

Szabadkán már huzamosabb idő óta bizonyos időközökben eltűnik az élesztő — és ehhez sem lehet kapni a maximális áron a háziasszonyok szinte bosszúságára.

Hogy hová tűnik el és miért tűnik el, nem tudni de annyi bizonyos, hogy ha uzsora árat kínál az élesztőért, hát akad itt-ott.

Tekintettel arra a körülményre, hogy az élesztő végtelen fontos közszükségleti cikk és a mindennapi kenyér elkészítésének fontos alkotó része jól tenné a hatóság, ha az élesztőszükséglet rendszeres fedezéséről — valami uton módon gondoskodna és a körmére ütne az uzsorásoknak egy kicsit.

Fiumei küldöttek Párisban.

Bern, febr. 18. A Corriere della Sera szerint — a fiumei delegátusokat Párisban az amerikai nagykövet és az amerikai béke delegátusok fogadták és nagy érdeklődéssel hallgatták meg előadásukat Fiume gazdasági helyzetéről.

Felelős szerkesztőnk telefonszáma:
Palota 34.

Kifosztották a halott lakását.

— Egy héten négyszer jártak be a betörők. —

(Saját tudósításunk.)

Szabadka, febr. 20

A betörések krónikájában is páratlanul áll az a lakásfosztás, amelyet eddig még ismeretlen tettesek követtek el a nemrég tragikus véget ért Vermes Nándor palicsi villájában. A villába, mely a tó partján áll, a múlt héten törtek be először, mostanig már négyszer látogattak el a betörők.

Először csak az ablakot törték be. Akker Vermes Lajos palicsi lakos, az elhunyt testvére, leszögezte az ablakokat. Pár nappal később Mamuzsich Péter Vermes Nándor kertésze és Vermes Lajos átmentek a villába. A lakás megint be volt törve és a cseréptetőt is leszögezték s a földre dobálták a betörők. A tetőnek egyharmad részéről hiányzott a cserép. Ekkor a tetőt befödették és újra leszögezték a lakást. Másnap azonban újra ott jártak a betörők és ez alkalommal már több butor darab is hiányzott.

De negyedszer is jártak ott a betörők és most már az egész la-

kást teljesen kifosztották. Az ágyakat, kanapékat és butorokat mind elvitték. A megátalkodott betörők tettéről feljelentést tettek a palicsi szerb őrségnél.

Érdekes, hogy a villától nem messze a Bodnár-féle villában is már kétszer jártak a betörők, akik ugylátszik, kiváló zenetalentummal is meg vannak áldva, mert másnap reggel a zongorát nyitva — fölfeszítve — találták s az összes villanykörték is égtek a villában. A zongorán ki voltak tegegetve a kották is. Még zongorázni is merészkedtek tehát az „intelligens“ betörők, akik azonban otthagyták a mintegy 20 ezer korona értékű ezüstműt és csak 10 kg cukrot, 2 skatulya szivart, továbbá fél zsák diót, abroszokat és párnahuzatokat vittek el. Ez utóbbiakat az összes páraákról leszögezték.

A kissé bátor betörők után folyik a nyomozás.

Bekérik a városi fanitók

és fanitónók képesítőjét.

(Saját tud.)

— febr. 20

A délszláv nyelvnek az elemi iskolákban való bevezetésével a régi tanerők beosztása nagy nehézségekbe ütközött, mert sok olyan városi tanító és tanítónő van, akik a délszláv nyelvet nem bírják. Most, hogy a városnál alkalmazott népiskolai tanítókról és tanítónőkről tiszta képet nyerjenek, elrendelték, hogy tanítói oklevelüket újból bemutassák és egyéb személyi adataik mellett nyelvismeretükről is pontos tájékozást nyújtsanak. Ez a rendelet különösen a segédtanítóként alkalmazott tanítókat és tanítónőket

igen lehangolta, mert sokan vannak, akik a délszláv nyelvet egyáltalán nem bírják.

Ezek megnyugtatóására közöljük, hogy a rendelet csupán azt a célt szolgálja, hogy a városnál alkalmazott tanerőkről teljes tájékozódást szerezzenek és hogy a tanítók beosztását, az iskolák nyelvi viszonyára való tekintettel ezen az alapon rendezzék és hogy az esetleges kinevezéseknél ne érjen senkit sem méltánytalanság. A jövőben a tanítói és tanítónői kinevezéseknél nem a protekció, hanem a képesítés lesz az irányadó.

A valuta-kérdés rendezése.

Bécs, febr. 18. A Fremdenblatt közli, hogy a német-osztrák kormány javaslatot tett a cseh-szlovák kormánynak, hogy a bankjegy felülbélyegzési akciót kölcsönös egyetértéssel ejtsék el. — A cseh-szlovák választ mielőbb várják. Mindazonáltal a német-osztrák kormány minden előkészületet megtett arra, hogy a bankjegy felülbélyegzést nyomban megkezdje, ha a prágai válasz nemleges volna. Ez a híradás még mindenestre megerősítésre szorul.

— A pécsi iskolák szerb igazgatás alatt. — A Narodna Uprava a pécsi középiskolák felügyeletére rövidesen szerb főigazgatót fog kinevezni.

Ruszka-Krajna határai.

Ugocsa, Máramaros és Bereg vármegyék ötven tagú küldöttsége jelent meg a magyar belügyminiszternél, hogy felhívja a kormány figyelmét a Ruszka-Krajna területén élő magyarság érdekeire. Megnyugvással vették tudomásul a miniszternek azt a kijelentését, hogy szívesen teljesíti a vármegyéknek azt a kívánságát, hogy Ruszka-Krajna határainak ideiglenes megállapításánál e vármegyék részéről kiküldendő bizalmi férfiakat meghallgassák.

Csizmadia és kéményseprő.

Mulatságos esetet jelent b-i tudósítónk: Tudvalevő, hogy B-on az új kéményseprői szabályrendelet szembeállította egymással a falu népét és a kéményseprőket. A falusi nép zaklatásnak veszi az előírt kéményseprést és megadóztatásnak tekinti a seprésért járó szokásos díjat. Természetesen ennek csomó becületésért per lett a következménye, amit a kéményseprők indítottak a község lakói ellen, viszont a kéményseprők ellen is adtak be százakra menő feljelentést a szolgabíró-sághoz. De mindennél érdekesebb az a per, mely a b-i járásbíró-ság előtt folyt le tegnapelőtt. Egyik kéményseprő a közeli községben beállított egy eszmadiahoz és annak minden tiltakozása ellenére hozzálátott a munkához. Lehurta a papucsait és felmászott a kéménybe. A eszmadia sem volt rest, hanem a levetett papucsokra két hatalmas foltot eresztett. A kéményseprő elvégezte a dolgát. leereszkedett a kéményből, odatartva a markát s eszmadia elé e pár szóval:

— Készen vagyok!

A eszmadia végignézett a kéményseprőn és ő is odatartotta a markát e pár szóval:

— Én is készen vagyok! — és rámutatott a megfoltozott papucsokra.

— De foltozásra nem volt szükség, ember! — ordított fel a kéményseprő.

A eszmadia flegmatikusan vágta vissza:

— Nekem sem volt szükségem a kéményseprőre!

A kéményseprő bepörölte a eszmadia pediget a kéményseprőt a foltozás áráért. A járásbíró mindkettőt elkergette a panaszával.

— A szerb királyi gárdezenekar hangversenye.

Keddén este mutatkozott be Szabadka közönségének az 50 tagból álló szerb királyi zenekar, élén Blaiski Sztipán karnaggal, — ki mellesleg zeneszerző is. A szinfonikus hangverseny műsorán szerepelt Saint Saëns, Tsajkovszki, Massenet és Brüg műveinek a legjava. A zenekar elsőrangban játszott és magas színvonalu zeneestét szerzett a város publikumának. — A hálás közönség viharos tapsokkal jutalmazta a fáradhatatlan muzsikosokat és a kiváló zeneszerző karmestert.

LIFKA-MOZI

csütörtöktől — vasárnapig

Az aranyember

II. része

Jokai Mór világhírű

regénye 4 felvonásban

Kezdeté fél 4 és fél 6 órakor
vasárnap 3, fél 5, 6 és fél 8-kor.

NAPI HIREK.

Beszélgetés a csillagokkal.

El kell andalodni, ha az ember olvassa, mit mond Marconi a „dróttalan táviró regényéről”. A nagy olasz tudós egy francia újságíróval nyilatkozott „legújabb álmairól”, amelyekre a tudomány bátorította föl.

„A háboru alatt” — mondja Marconi „gyakran fogtunk föl híreket, amelyek Németországból, Ausztriából, Oroszországból jöttek, az Alpeseiken keresztül, az ágyuharcokon keresztül, megtalálva útjukat a földünk szépségei és börtalmi között. Gondoljon a szavak millióira, amelyek a fény sebességével utaznak éjjel-nappal és az emberiség sorsát hordják méhükben. És gondolatok e hullámok állandóságára. Egy üzenet, amelyet tíz év előtt elküldtem, talán a legközelebbi csillaghoz sem érkezett még el. Erős a hitem, hogy valamikor érintkezni fogunk a csillagokkal. Óriási hazna fogjuk látni, ha összeköttetést fogunk kapni azokkal a bolygókkal, amelyek öregebbek a miénkénél. Sok olyan dologról tudunk ott, amiről nekünk sejtelmünk sincs. Ostobaság azt hinni, hogy a csillagok lakatlanok, azért mert nincs atmoszférájuk vagy másban eltérnek a Földtől. Ha a tengerben nem volnának halak, az mondanók, hogy a tengerben lehetetlen élni, mert az ember nem tud a vízben élni. A nyelv kérdése kétségtelen akadály, de nem legyőzhetetlen. Ha kellő kitartással és makacssággal addig üzenjük valamelyik csillagok, hogy „kettő meg kettő az négy”, míg onnan azt felelik vissza „igen”, megkapjuk az első szót. Ha egy pár évig így beszélgetünk a matematikáról — amelynek törvényei az egész világegyetemben mindenütt ugyanazok kell, hogy legyenek — megtanulhatjuk egymás nyelvét is.”

Ha a csillagokkal való összeköttetést sikerült nyelvelni, a tudósok talán hozzálátnak majd annak a még sokkal nehezebb problémának a megoldásához is, miképpen lehetne nyelvelni azt, hogy az emberek egymást megértsék?

— Szabadkán a mozi szövegnek szerbnek kell lenni. A Narodna Uprava elrendelte, hogy Szabadkán csak szerb mozi működhetik, illetve a mozi szöveg elsősorban szerb kell legyen. A mozi szövegnek a filmeket Belgrádban vagy Zágrábban kell beszerezniük. A határozatról már értesítették a moziokat.

— Gyuri bácsi meggyógyult. Ekkert György a szabadkai villamosvasut közismert ellenőre, ki a múlt napokban kiesett a robogó villamosból, meggyógyult és ismét szolgálatot teljesít.

— A tojás ára Budapesten. A budapesti tojásnyereskedők elhatározták, hogy a tojás árát darabonként 1 korona 20 fillérre szállítják le és további jövedelmüket helyezték kilátásba. Mégis csak derék emberek ezek a budapesti tojásnyereskedők, — lemondják az árakat.

— A volt hadügyminiszter, szakszervezeti titkár Abpesti rendőrség őrszemélyzetének szakszervezete megválasztotta a szervező bizottságot. Ennek lett Moróczy Mihály, titkár Linder Béla volt hadügyminiszter.

— Gázórák — gáz nélkül. A gázgyár a szénhiány miatt üzemet csaknem beszüntette és ha van is gázszolgáltatás, ezt csak a belső területen élvezhetik, mert sem az utcák világítására, sem a külső vezeték számára nem telik gáz. Sok helyen még az a baj is megvan, hogy vezeték vízzel van tele és ezeket az elárasztott vezetéseket, minden eddigi kísérlet ellenére sem tudták kipumpálni. Ugy látszik az egész elromlott vezeték ki kellene cserélni, de ez nagy munka. Az általános világítási mizériákban már régen lemondunk gázról, különösen azok, kiknek a vezeték gáz helyett vízzel van telítve és már évek óta szivnyik ezt. Eddig most már rendben is volna, ha nincs gáz, nincs semmi gázkötelezettség. De nem így van mert a gázgyár embere minden elsején gázszállaló koptar és könyörtelenül bevasalja a gázóra díjat. Tudjukkal a gázgyárnak nem az a hivatása, hogy óradíjakat szedjen még akkor is, ha az óra nem ketyeg. Ezt a műveletet szerintük el kellene halasztani akkorra, ha majd gáz is adnak, mert azt már a legjobban az aránylagos fogyasztónak ezek az élettelen órák valami gyönyört vagy hasznót hajtának.

— Az orgazda özvegy. Özvegy Pap Mártonnének volt két fiatal tolvaja, az egyik 15. a másik 17 éves fiú, akik mindenféle lopott holmit összehordtak neki, ő pedig azt fölük ócsó panza megvette. Orgazdaságot a bíróság most Papné 3 napi fegyházra ítélte, a két fiatalkorút pedig 1 évi próbaidőre bocsátotta.

— Györgyénpuszta tolvaja Nyári György lopott Györgyénpusztán Vukov Gergelytől 7 zsák búzát és egy kocsi a való kukoricát. Egy más alkalommal ugyanattól a gazdától a göréből 5 zsák esőves kukoricát, emelt el egy orosz segítségével. Ifkovics Ivandékics Józseftől szintén lopott, de onnan már 14 tyukot. — A tolvaj Nyári a szabadkai törvényszék 14 napi fegyházra ítélte.

— Megrendszabályozzák a szállodákat. Lapunkban több ízben szóva tettük hogy a szabadkai szállodák jórészenek olyan jellege van, amely a szállodák hívatásának nem csak meg nem felel, hanem valóságos büntanya számba mennek. Mijatov Milorád dr. rendőrfőkapitány vizsgálat alá vette a szabadkai szállodákat és beérkezett jelentések után, most erőlyesen hozzákezdett a tisztító munkához. A jövőben a szállodák csak 40 éven feletti női személyzetet alkalmazhatnak és a szállodai szobákat csak pihenő vágyó emberek vehetik igénybe. A legkisebb kényszerűleg legszűkebben megbiúsított.

x Kovács István tanár VII. kor., Füzfas-utca 256. sz. a. (Vétrő-féle fűszerüzlet közelében) levő tanfolyamán elfogad tanításra gimnáziumba és egyéb iskolákba járó fiú- és leánytanulókat, valamint magántanulókat is.

CSARNOK.

Cipő nóta.

A hőtől izzó Afrikában élnek a négerek sokan, urak és hölgyek, ifjak, aggok meztelül járnak boldogan, ott a cipőnek nincs divatja, a népet hideg nem leli, a népek nem okoz ott gondot, hogy nincs, hogy nincsen lábbeli.

Ott lent Kongóban, Kamerunban Nem krózusok a suszterek, Sőt nincs ott suszter általában, erre meg eszüdni merek, volt egy, de éhen halt szegényke, a gyomra sosem volt teli, mert ott, se férfinak, se nőnek, nem kell, nem kell a lábbeli.

De bezzeg nálunk Európában másféle móli járja ám, itt már cipővel jó világra a mozdító ügy, mint a madám, és a garszón a madmozellit is csak úgy imádjá, szivleli, ha elegáns, kicsiny cipője, ha szép, ha fess a lábbeli

Ó a cipő pazar remekmű, betétes, édes lakkesoda, s kivált, mikor kacag belőle parányi, drága nőboka, s bár dalát ezer poéba bűvös varázslón rimeli, szebb minden versnél, költeménynél a sikkos, fiam lábbeli.

De jött a háboru s kifosztott sok mindenünköl cefetül, cipőt sem hagyott és mi meg van, az mind mind vagyomba kerül, sok óhajításunk, mint biplánraj a kékö léget átszeli, s vagy sikkasztunk, vagy esődöt mondunk, ha kell, ha kell a lábbeli.

Röhög markába a börgyáros, de szembe jajgat ostobán, azt sirja, bozi mind hogy bőr nincs s így nincs és drága a topán, és közben épít palotákat, amíg nekünk ezt mimeli, hej, van elég bőr a pófáján; abból von csak jó lábbeli!

Kóró Pál.

A Lifka-Mozi műsorából:

Csütörtöktől—vasárnapig A szezon legnagyobb sikerű ujdonsága Az aranyember II. Jókai Mór világhírű regénye. Főszereplők Beregi Oszkár, Berky Lili, Lenkefy Ida, Makay Margit, Rajnai Gábor. Vasárnap este fél 8 órakor is színpadra kerül.

24—25—26. Schaw Bernhard angol nő szenzációt keltő erkölcsdramája. Wareső mestersége. Regény London éjszakai világából 4 felvonásban. A szezon remeke, izgalmas ujdonsága.

A Kóró-Mozi műsorából:

— Hétfő—csütörtök: A legnagyobb művészi attrakció, a legköltségesebb filmalkotás elragadó festői felvételek: Casanova Szerelmi dráma 6 felvonásban. Filmre írta: Pakots József. Főszereplők a „Star” gyár egyszerű művészei: Deésy Alfréd, Hollay Camilla, Dán Róbert, Góthi Anna, Igalits Sandy. Péntek—vasárnap: Pszander még színpadra nem került att-

rakciója szezon ujdonság, fényes rendezés: Felség szobra. Dráma 3 felvonás. Nordisk. Ugyanakkor: Amerikai produkció: A félkegyelmű. Dráma 4 felvonásban. Amerika legjelesebb művészeinek fellépte.

Kisgazdák és földmivelők rovata.

Rovatvezető: Szabó Miklós.

Rovatvezetőnk a gyakorla. mezőgazdaság fokozatos elszájtátása céljából nagyobb szabadkai mezőgazdaságba átmenetileg felügyelői tisztséget vállalt. Ahol intézőség van, az irodai teendőiben is segítkezik, Zárt írásbeli ajánlatokat a szerkesztőségbe kért.

Vetőmagvak csávázása.

Az árpa és zab csávázásánál mindig nagyobb elővigyázatot kell tanúsítanunk, mint a búzánál, mert e magvaknak vékonyabb a héjuk. Csávázásukhoz elég, ha hektoliterenként 25 dekagramm formalint használunk. Az árpa és zab porüszök betegsége ellen a csávázás egy magában különben sem használ, mert ennek az üszöknek csirái rendszerint a szántóföldet is befertőzik és ezután jutnak a kikelő növénybe, — másrészt pedig az ugynevezett csirafertőzés útján a baj okozója legtöbbször magában a mag belsejében tanyázik és egyszerű csávázással el nem pusztítható. A búzavetőmag csávázásáról legközelebb írunk.

Lehet-e tejsavóból ecetet készíteni? Nem lehet, mert a tejeukor a tejsaverjesztő gombák hatására tejsavvá alakul át, nem pedig ecetsavvá. Így hát az aludt-tejből kapunk ugyan egy gyengén savanyu folyadékot, amely azonban nem ecet. A savót ételek savanyításánál, tézstagyuránál stb. nagyon jól fel lehet használni a gyengén ecetes víz helyett, de ecetet készíteni belőle legfőbb mesterséges cukorhozzáadás-sal lehetne.

A baromfityesztésnél mindig vigyáznunk kell a vértisztításra. Éppen ezért a rokonyenyestést feltétlenül kerülünk kell és a gunárt minden esetben idegen csaiádból szerezzük be. A rokonyenyestés ugyanis gyengíti a szervezetet. Egy gunárhoz rendszeren 4—6 tojt lehet számítani, a tisztavérű emdeni gunár azonban szeret egynejtésben élni. Egy gacserhez szintén 5—6 kacstát vehetünk.

Mire használható a szőlőmag? A szőlőmagból lehet olajat ütni: de újabban használják a szőlőmagot pörköelve pótkávéknak is. Lehet ezenkívül a szőlőmagot (frissen és kifőzve is) a törkölyvel együtt vagy attól különválasztva feltakarmányozni: de hogy az állatok jól kihasználhassák, okvetlenül meg kell darálni.

Eljuttatott a kiadótulajdonos, Szabó Miklós Nyomda és Irodalmi Vállalat elnöke által készített könyvnyomdájának Szabadkán, Rákóczi-utca 20. sz.

Bácskai utasok figyelmébe!

A „Délvidek” kapható Zombor, Baja, Újvidék és Szabadka vasuti hírlap-árusitójánál.

Alma

kapható nagyban és kicsinyben maximális árrban. Barakovits gyümölcskereskedőnél.

I. Lendvay-út 24 sz. városi bérpalota mellett.

Eladó egy nagy gazdasági ház

egy és fél kapa telekkel két esetleg három istállóval IV. kör, Juranics-utcában, Bővebb felvilágosítást ad:

Szkalá Simon örparancsnok

T. cz. közönséggel tudatjuk, hogy vámörlésre gabonát elfogadunk.

Margit gőzmalom rt.
ezelőtt Sztantics malom.

Szabadka, Bácskosúthfalva, Cservenka, Pacsér, Hódság és Gombos helyi érdekű vonal területén a

DÉLVIDÉK

minden páros napokon amidőn a vonatok közlekednek rendszeresen érkezik meg. Az egész vonalon kapható csak tessék kérni.

Vasuti hivatalnok kerestetik

ki a díjszabás, fuvarlevelek felülvizsgálásában és a visszakereseti ügyekben teljesen jártas azonnali belépésre.

Bánó és Bröder cégnél.

Bácskossuthfalva községben mindenféle hirdetést felvesz Berger Sándor kossuthfalvi papirkereskedő.

Pacséron: Nagy Béla kereskedő.

Cservenkán: Mészáros Béla.

Hódságon: Rausch Ede kereskedő, e lap egyedárusítója.

A Szabadka, cservenka, gombosi h. é. vonal több állomásain pedig a hola „Délvidék” kapható, minden árusítónál lehet hirdetést feladni a „Délvidék” részére.

Apróhirdetések

Egy szó ára 30 fillér.
A legkisebb hirdetés 3 kor. Felvilágosítást hirdetési ügyekben a kiadóhivatal ad. Telefont 309

Egy téli fekete lasztig kab. finom parket kezűs bélésel básony galéral élvezet Vuicsidolba Fábrián Antal botostól átellenbe vasárnaz este 6. és 7 óra között becsületos megtalálója 100 koron jutalomban részesül. Tomek István Kovács Vuicsidol. 38-

Függő petroleum lámpák veszek. Czim a kiadóban. 17-

Szobainast keresek. Czim kiadóhivatalban. 37-

MEGHIVÓ

A Szabadkai Takarékpénztár és Népbank

1919. év március hó 2-án délelőtt 10 órakor saját helyiségében tartja

L. évi rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívja:

az Igazgatóság.

A közgyűlés tárgysorozata:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv és mérleg hitelesítésére 3 tag kijelölése
2. Az 1918. évre vonatkozó igazgatói és felügyelő-bizottsági jelentés.
3. Az 1918. évi mérleg előterjesztése és a tiszta jövedelem felosztása feletti intézkedés, valamint a felmentvény megtámasztása.
4. Az 1918. évi részvény-szelvények beváltási idejének megállapítása.
5. Öt felügyelő bizottsági tagnak és 6 igazgató tanácsi tagnak 3-3 évre és két igazgató tanácsi tagnak 2-2 évre leendő megválasztása. Esetleg az igazgató tanácsból a felügyelő bizottságba történő megválasztás esetén megüresedő igazgató tanácsi tagsági helyek betöltése.

Tartozik

Mérleg-számla 1918. december 31-én

Köve

Főkönyvi lapszám	Vagyon	K	f	Főkönyvi lapszám	Téher	K	f
102	Készpénz	92749	02	I/195	Részvénytőke	1200000	—
107, 68	Leszámitolt váltók	2081238	66	27	Tartalékalap	1200000	—
97	Jelzálogos kölcsönök	2348656	46	28	Különleges tartalékalap	110475	33
95	Értékpapírok	11686153	40	12	Osztalék alap	43022	73
17, 80, 83,	Adóssok bankszerű fedezettel	15648173	29	110	Nyugdíj alap	419804	88
101, 105, 108	Ingtatlanok	775345	73	I/168	Jubileumi alapítvány	11706	85
73	Értékpapírok	123264	76	96	Takarékbetétek	28004664	71
99, 103	Értékpapírok	30856	60	109	Eredmény, jelzálogos kölcsönök	716787	30
84	Átmeneti tételek egyenlege			85, 101	Különféle hitelezők	205689	—
					Nyereség mult évről	27386 69	12
					Nyereség folyó évről	244900.43	—
		32784437	92			272287	—
						32784437	92

Tartozik.

Eredmény számla 1918. december 31-én.

Köve

Főkönyvi lapszám	Veszteség	K	f	Főkönyvi lapszám	Nyereség	K	f
100	Adók és illetékek	40875	61	30	Nyereség áthozat 1917. évről	27386	69
112	Üzleti költségek	39089	14	111, 114	Tiszta kamat jövedelem	386505	62
89	Tiszti fizetések	81497	—	106	Ingtatlanok jövedelme	17266	44
	Nyereség	272287	12	41	Jutalékok	2090	12
		433248	87			433248	87

Kovács Antal s. k.
pénztárnok

Törley Gyula s. k.
igazgató-helyettes

dr. Vojnich Gyula s. k.
igazgató

Milodánovics Simon s. k.
igazgató-helyettes

Balogh Zsigmond
cégvezető főkönyvelő

Váli Gyula s. k.
f. b. tag

Ohrmann Kálmán s. k.
f. b. tag

dr. Milkó Izidor s. k.
h. f. b. elnök

Magyar Jenő
f. b. tag

Ezen mérleg-és eredmény-számlában foglalt tételeket az illető könyvekkel összeegyeztetvén, helyesnek találtuk